

kunne gennemføre afhøringen på en hensigtsmæssig måde.

Af 3. pkt. fremgår det, at der i alle tilfælde skal kunne stilles supplerende spørgsmål fra både rettens – herunder domsmændenes – og parternes side. Dette svarer til den gældende ordning, jf. kapitel 3, § 14, stk. 2.

Til § 183

I denne bestemmelse foreslås, at der skal være mulighed for at anvende en skriftlig erklæring fra en part eller et vidne, hvis det skønnes unødvendigt, at den pågældende afgiver mundtlig forklaring i retten. Forslaget skal ses i samme lys som forslagene om mulighed for benyttelse af telefon- og videomøder for at modernisere og effektivisere processen. Muligheden for en skriftlig erklæring fra en part eller et vidne vil formentlig først og fremmest komme på tale i tilfælde, hvor den pågældende kun skal besvare et enkelt spørgsmål eller et enkelt tema, som måske kan besvares med et ja eller nej. I disse tilfælde vil behovet for at kunne stille yderligere spørgsmål eller modpartens adgang til kontraafhøring ikke være af nogen betydning. Der skal efter forslaget gives modparten adgang til at udtale sig, før retten giver sin tilladelse. Har modparten en rimelig begrundelse for at modsætte sig, at en part får lov til at anvende skriftlige erklæringer, bør retten ikke give tilladelse hertil.

Edition

Til § 184

Bestemmelsen indeholder regler om editionspligt, som ikke hidtil har været reguleret ved den grønlandske retsplejelov. Indholdet af bestemmelsen svarer i meget vidt omfang til den danske retsplejelovs §§ 298-300, herunder at der gælder tilsvarende eller lignende regler som for afgivelse af vidneforklaring, og at partens unkladelse af at efterkomme en beslutning om edition kan medføre processuel skadevirkning efter § 176.

Sammenlægning og adskillelse af krav mv.

Til § 185

Bestemmelsen indeholder reglerne for objektiv kumulation fra sagsøgers side – dvs. sagsøgers fremsættelse af flere krav mod sagsøgte. Betingelserne for sådan sammenlægning er, at der er værneting for alle kravene i Grønland, og at retten er værneting for ét af kravene. Det er endvidere en betingelse for sammen-

lægning, at kravene kan behandles efter samme processuelle regler. Ved kredsretterne er det endvidere en betingelse, at kredsretten er saglig kompetent med hensyn til alle kravene. Betingelsen skal ses på baggrund af, at fordelingen af den saglige kompetence mellem kredsretterne og de juridisk bemandede domstole bl.a. er foretaget under hensyn til, at visse sager er fundet for komplicerede til behandling ved en lægmandsdomstol.

For Retten i Grønlands og Grønlands Landsrets vedkommende, hvor det samme hensyn ikke gør sig gældende, er betingelsen alene, at retten er saglig kompetent med hensyn til ét af kravene.

Stk. 2 indeholder reglerne for objektiv kumulation fra sagsøgtens side – dvs. sagsøgtens fremsættelse af modkrav over for sagsøgeren. Sagsøgtens adgang til at fremsætte modkrav er fri. Selvstændig dom for modkravet kan dog kun gives, hvis der er værneting for modkravet i Grønland, eller modkravet udspringer af samme retsforhold, som sagsøgerens krav støttes på.

Af stk. 3 fremgår det udtrykkeligt, at reglen i § 224 om fremsættelse af nye påstande, anbringender og beviser tilsvarende finder anvendelse også ved kumulation. Efter at sagen er berammet til hovedforhandling, kan der således kun ske kumulation, hvis retten giver sin tilladelse hertil.

Af stk. 4 fremgår det, at retten om muligt henviser kravet til særskilt behandling ved rette domstol, hvis betingelserne for sammenlægning ikke er opfyldt. Dette svarer til, hvad også gælder, når en sag i øvrigt er urigtigt anlagt, jf. herved § 214. I tilslutning hertil foreskrives det dog, at retten kan henviser sagen i sin helhed, hvis betingelserne for sammenlægning af de krav, som sagen omfatter, må antages at være opfyldt for en sådan anden domstol. Kan henvisning ikke ske, forudsættes sagen at skulle afvises efter § 201, stk. 3.

Til § 186

Bestemmelsen indeholder reglerne for subjektiv kumulation – dvs. sager anlagt af eller mod flere parter. Subjektiv kumulation kan ske, hvis der er værneting for alle kravene i Grønland, retten er værneting for ét af kravene, og ingen af parterne gør indsigelse, eller kravene har en sådan sammenhæng, at de uanset fremsatte indsigelser bør behandles under én sag. Det er endvidere en betingelse, at alle kravene kan behandles efter de samme processuelle regler. For kredsretternes og Retten i Grønlands vedkommende gælder samme betingelser med hensyn til saglig og stedlig kompetence som i § 185.